

Sygn. akt XII K 294/12

POSTANOWIENIE

Dnia 10 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Danuta Kachnowicz(spr.)

Sędziowie: SSO Agnieszka Wysokińska - Walczak

SSO Agnieszka Domańska

Protokolant: Daniel Wiśniewski

po rozpoznaniu w sprawie A. S., Ł. K. i M. S. (1);

oskarżonych o przestępstwa z art. 296 § 1,2 i 3 k.k.;

w przedmiocie rozpoznania zażaleń oskarżycieli posiłkowych;

na postanowienie Sądu Okręgowego W. (...) z dnia 19 maja 2015 r. o uchyleniu wobec oskarżonych zakazów opuszczania kraju;

na podstawie z art. 254 § 2 i 3 k.p.k., art. 277 § 1 k.p.k.(a contrario) i art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia:

nie uwzględnić zażaleń pełnomocników oskarżycieli posiłkowych : Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, J. G. (1), E. Ś., H. M., J. J. , M. S. (2) , E. L. , B. K., a także oskarżycielek posiłkowych : M. S. (2) i E. Ś. na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 maja 2015r. o uchyleniu środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu wobec oskarżonych A. T., Ł. K. i M. S. (1) zaskarżone orzeczenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 maja 2015 r. zapadłym na rozprawie Sąd uchylił stosowany wobec oskarżonych M. S. (1), Ł. K. i A. S. środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju motywując tę decyzję: dotychczasową prawidłową postawą oskarżonych w toku sprawy, stosowaniem innego środka zapobiegawczego w postaci poręczenia majątkowego, wchodzącymi od 1 lipca 2015 r. w życie zmianami kodeksu postępowania karnego dotyczącymi stawiennictwa oskarżonych na rozprawie oraz samodzielności przesłanki grożącej surowej kary, jako podstawy stosowania środka zapobiegawczego oraz brakiem ujawnienia w toku postępowania, jakie działania oskarżeni mogliby podjąć celem jego utrudnienia.

Na powyższe zażalenie wnieśli:

- radca prawny J. N., pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego J. G. (2);
- radca prawny D. O., pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych: E. Ś., H. M., J. J., M. S. (2), E. L. i B. K.;
- oskarżycielka posiłkowa M. S. (2);
- oskarżycielka posiłkowa E. Ś.;

- pełnomocnik Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego;

Skarżący w środkach odwoławczych sformułowali jednakowe zarzuty naruszenia szeregu przepisów postępowania mających wpływ na treść orzeczenia dotyczących przesłanek ogólnych i szczególnych stosowania środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju oraz błędnych ustaleń faktycznych mających wpływ na treść orzeczenia. Wszyscy wnieśli o uchylenie skarżonego postanowienia i dalsze stosowanie wobec oskarżonych zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu.

Sąd zważył co następuje:

Zażalenia nie są zasadne, a przedstawiona w nich w zasadzie identyczna argumentacja nie prowadzi do przekonania, że konieczna jest zmiana skarżonego postanowienia.

W pierwszej kolejności odnieść się należy do zarzutów naruszenia art. 249 § 1 k.p.k. mającego polegać na bezzasadnym uznaniu, że środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju nie służy już obecnie zabezpieczeniu prawidłowego toku postępowania, otóż stanowisko sądu meriti znajduje oparcie w realiach rozpatrywanej sprawy. I tak powtórzyć należy w ślad za nim, że to przede wszystkim znaczny upływ czasu od momentu wszczęcia postępowania i brak jakiegokolwiek obstrukcyjnej aktywności oskarżonych w tym okresie sprawiają, że możliwe jest złagodzenie stosowanych środków zapobiegawczych i umożliwienie im wyjazdów zagranicę. Nie bez przyczyny wskazano również na zachodzące w przepisach dot. stawiennictwa oskarżonych na rozprawie od 1 lipca 2015 r. zmiany, które skutkują możliwością jej prowadzenia w szerokim zakresie bez udziału oskarżonych. Tym samym zdezaktualizowała się obawa, iż oskarżeni mogliby wpłynąć na tok procesu, a w szczególności opóźnić go poprzez swoje niestawiennictwo spowodowane wyjazdami zagranicę. Na marginesie wskazać również należy na stosowane dodatkowo wobec oskarżonych poręczenie majątkowe, którego byt nie ustaje i niezmiennie służy ono zabezpieczeniu właściwej postawy oskarżonych. Reasumując, zatem, zakaz opuszczania kraju zabezpieczeniu prawidłowego toku postępowania de facto już nie służy, a rolę taką może już przejąć samodzielnie poręczenie majątkowe, jako skuteczny i wystarczający środek dla zapewnienia prawidłowego toku postępowania.

Odnosząc się z kolei do zarzutów naruszenia art. 253 § 1 k.p.k. i 277 § 1 k.p.k. opartych na przekonaniu skarżących, iż nie powstały przyczyny uzasadniające konieczność uchylenia środka zapobiegawczego oraz, że w dalszym ciągu występuje ryzyko ucieczki oskarżonych, a rozstrzygając o utrzymaniu skarżonego postanowienia w mocy, przywołać należy zwłaszcza długotrwałość toczącego się postępowania. Z tego tylko tytułu zasadne jest wywodzenie, że uchylenie zakazu opuszczania kraju jest celowe i uzasadnione względami humanitarnymi. W przekonaniu Sądu rozpatrującego zażalenie okres 9 lat od postawienia oskarżonym zarzutów jest na tyle długi, że fakt ten samodzielnie rzutować powinien na ocenę, czy dalsze stosowanie zaskarżonego środka zapobiegawczego jest konieczne. Dostrzegając, zatem, że dotychczas zakaz opuszczania kraju stosowany był obok poręczenia majątkowego, rezygnacja z jednego z nich jest decyzją uprawnioną i znajdującą oparcie tak w przepisach rozdziału 28 k.p.k., jak i w okolicznościach tej sprawy.

Trzeba dodać, że jako chybione należy uznać zarzuty podnoszone przez skarżących oparte na treści art. 277 par. 1 k.p.k., iż zachodzi obawa ucieczki oskarżonych w przypadku uchylenia zakazu opuszczania kraju, otóż na posiedzeniu Sądu w dniu 09 września 2015r. obrońca oskarżonych oświadczył, że wszyscy oskarżeni po wydaniu postanowienia w dniu 19 maja 2015r. zrealizowali wyjazd za granicę w wrócili do Polski.

Na opisanych wyżej argumentach (tj. błędnym przyjęciu, że nie zachodzą przesłanki do dalszego stosowania zakazu opuszczania kraju) skarżący opierali również zarzuty błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a zatem nie jest celowe odnoszenie się do tego zarzutu osobno.

Z wszystkich powyższych względów Sąd postanowił jak w sentencji.

SSO Agnieszka Wysokińska – Walczak, SSO Danuta Kachnowicz, SSO Agnieszka Domańska